

skogscentralen

Produktionsökning efter skogsdikning i Finland

Vimlaverkstad i Sikeå 22.11.2017

Annikka Selander, Finlands skogscentral

Innehåll

- Torvmarkerna i Finland
- Skogsdikningens historia och arealer
- Tillväxtökningen
- Torvmarkernas virkesförråd
- Dikningsduglighet
- Framtida utmaningar

Torvmarkerna i Finland

- Borealt klimat + små höjdskillnader -> mycket torvmark
 - › Österbotten flackt
- En tredjedel av landarealen är torvmark = 10 miljoner ha
 - › Finland procentuellt sett det torvmarksrikaste landet i världen
- Bördiga och karga torvmarker
 - › en femtedel eutrofiska eller mesotrofiska
- Tidigt ett behov att öka virkesproduktionen med dikning

Skogsdikningens historia

- Allt från början av 1900-talet vetenskap om de positiva effekterna
- 1908 anställer Forststyrelsen 2 dräneringsforstmästare
- 1928 första skogsförbättringslagen
- 1950-talet mekaniseringen
- 1960-talet toppåren
- 1990 nydikningen slut
- 1990- istandsättningsdikningar
- Nuvarande finansieringslag temporär 2017- 2020.

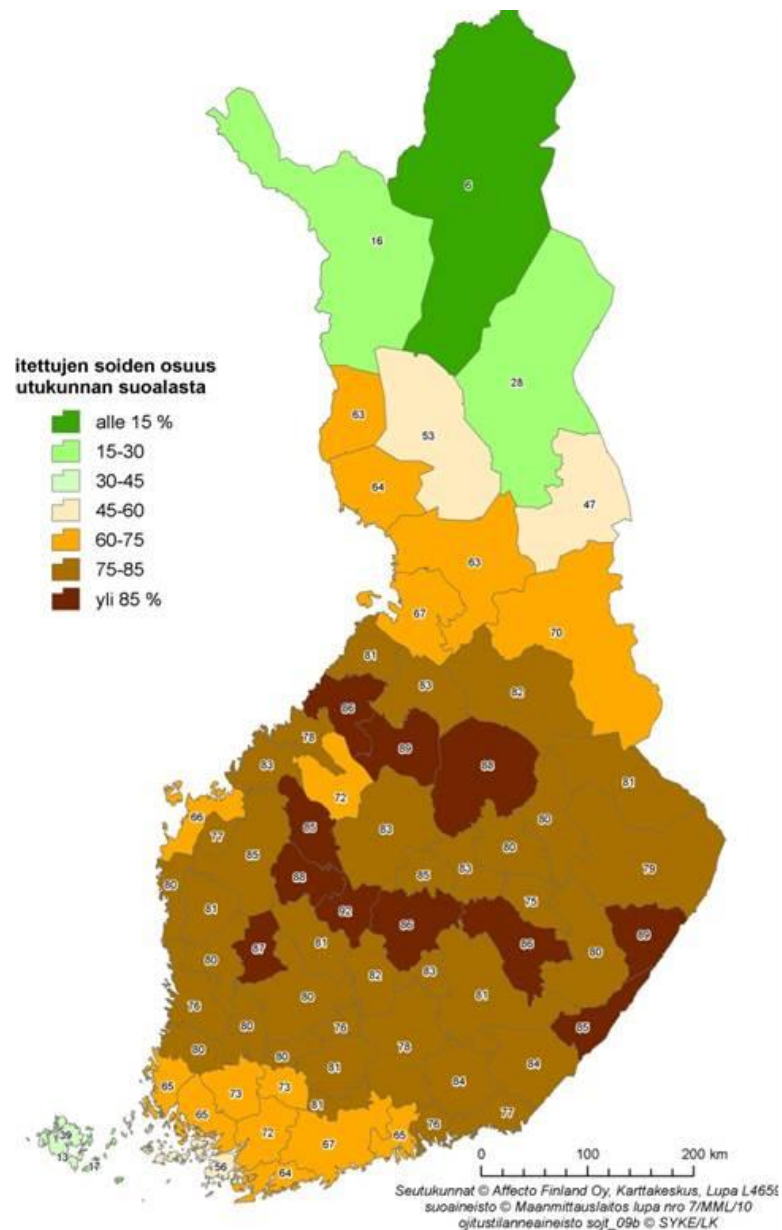
Dikningsarealer

- Försumpade momarker dikats ca 1 miljon ha
- Torvmarker dikats ca 4,9 miljoner ha
- Resten i naturtillstånd
 - › Mest kargare torvmarkstyper
- Andelen felinvesteringar uppskattas till 17% av arealen
 - › Mest i norra Österbotten och Lappland

Andelen dikad torvmark av regionens hela torvmarksareal

Källa: Norra
Österbottens förbund

-
LIFE Peat Land Use
2013-18

Tillväxtökningen

- Sammanlagt 13 miljoner kubikmeter per år
- Nydikning:
 - På försumpade momarker 0,8-1,0 m³/ha/år
 - På torvmarker i medeltal 3,4 m³/ha/år (från 1,2)
 - Stora variationer: våta starrika torvmarker 5 m³/ha/år, blåbärskärr 1 m³/ha/år
- Istandsättningsdikning (dikesrensning + kompletteringsdikning):
 - 0,6 – 1,1 m³/ha/år
- Dikningen nationalekonomiskt mycket lönsam.

Exempel på dikningens verkan

- Dikning 1969, trädet då en tvinvuxen planta
- Torvmarkstypen ÖSM_{My} (mycket våt -> Bl_{tm} II)
- Trissan sågad år 2013
- Plantan vuxit till ett stockträd
- Tillväxtökning pågår i 20 års tid.

Foto: Timo Silver

Torvmarkernas virkesförråd

- Tillväxten ökat markant i alla skogar och speciellt i torvmarksskogarna
- Torvmarkerna en fjärdedel av
 - ❖ produktiva skogsmarken
 - ❖ virkesförrådet
- Torvmarkerna en femtedel av
 - ❖ tillväxten
 - ❖ avverkningsmöjligheterna.

Dikningsduglighet

- Dessa inverkar
 - Växtplatsens bördighet
 - Beståndets volym och kvalitet
 - Dikningstekniska faktorer
- Kriterierna blivit strängare

Icke duglig för iståndsättningsdikning

- Virkesfattigt
- Virkesförrådet under 30 m³ per ha.

Foto: Timo Silver

Duglig för istandsätt- ningsdikning

På virkesrika torvmarker
håller beståndet
vattennivån tillräckligt
låg.

Istandsättningsdikningen
motiverad vid
förnyelseavverkningen.

Foto: Timo Silver

Framtida utmaningar

- Hur utnyttja virket och samtidigt trygga andra ekosystemtjänster?
- Långsiktig praktikorienterad forskning
- Avvägning av olika alternativ
 - › LIFE Peat Land Use 2013-2018.